

утилізації та знищенню. В обліку їх вартість на підставі відповідних документів відносять на фінансові результати поточної діяльності (субрахунок 947 «Нестачі і втрати від псування цінностей» або 949 «Інші витрати операційної діяльності»).

Такі основні особливості обліку реалізації лікарських засобів і товарів медичного призначення аптеками.

Список літератури

1. Громовик Б.П. Організація роботи аптек. – Вінниця, 2005.
2. Криков В. Організація і економіка фармації. – М., 2009.
3. Тарасова Л.Г., Семенова Т.Д. Организация и экономика фармации. – М., 1987.

В. Денищук

Особенности учета в аптечной деятельности

В статье рассмотрены основные различия в учете движения товарных запасов аптеки от других предприятий торговой отрасли.

V. Denyschuk

Features of the account in the pharmacy

The article describes the main differences in accounting for the movement of inventory from the pharmacy of other companies trading industry.

Одержано 03.04.12

УДК 621(477):330.341.1

О.В. Заярнюк, викл., М.І. Староста, ст. гр. МЕ-08-1

Кіровоградський національний технічний університет

Інноваційна діяльність підприємств сільськогосподарського машинобудування: тенденції, проблеми, перспективи

Стаття присвячена дослідженню стану інноваційної діяльності підприємств сільськогосподарського машинобудування в Україні та Кіровоградській області. Проаналізовано особливості сучасного етапу розвитку підприємств сільськогосподарського машинобудування. Запропоновано шляхи підвищення інноваційної активності підприємств сільськогосподарського машинобудування.

інноваційна діяльність, сільськогосподарське машинобудування, венчуринг

Постановка проблеми. Переваги інноваційної складової є очевидними в забезпеченні конкурентоспроможності підприємств, а її вплив на виробництво – радикальним і комплексним. В Україні пріоритетним видом діяльності, що розглядається як потужне джерело інноваційної продукції, є машинобудування, оскільки саме його розвиток визначає ефективність виробничого потенціалу країни, продуктивність праці, енерго- та матеріалоемність ВВП, якісний рівень його

відтворення та промислову безпеку країни.

Проте, перспективи розвитку інноваційної діяльності у цій галузі стають більш проблемними в основному через втрату пріоритетів у сфері розробки, виробництва та збуту продукції. І, як наслідок, вітчизняне машинобудування на сьогодні не забезпечує створення підвалин для розбудови конкурентоспроможної економіки в Україні.

Аналіз останніх публікацій. Розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу та НТП аграрних підприємств приділено значну увагу в нормативно-правових актах Кабінету Міністрів України та публікаціях науковців, в яких розвиток даної галузі визнано пріоритетним завданням державної технічної політики [6-8]. Серед вітчизняних вчених-економістів, які зробили важливий внесок у дослідження проблем розвитку інноваційної діяльності машинобудівного комплексу, слід відзначити таких як С. Бреус, Д. Малащук, О. Кузьмін, І. Алексеев, Й. Петрович, В. Василенко, А. Гальчинський, В. Гусєв, О. Онищенко, Л. Фільштейн, Н. Гончарова, Л. Крючко, В. Отецький, Л. Лігоненко та багато інших.

Проте, не зважаючи на велику кількість наукових праць та досліджень з цієї тематики, вагомим недоліком більшості із них є те, що вчені, здебільшого, зосереджували увагу на проблемах макроекономічного рівня розвитку інноваційної діяльності машинобудівної галузі і лише частково – регіонального і мікроекономічного рівня.

Метою статті є виявлення тенденцій та перспектив розвитку інноваційної діяльності машинобудівних підприємств Кіровоградської області, аналіз особливостей сучасного етапу інноваційних процесів і виявлення чинників, які зумовлюють його відставання та проблематичність розвитку, а також розробка пропозицій стосовно активізації інноваційного чинника розвитку підприємств сільськогосподарського машинобудування в регіоні.

Виклад основного матеріалу. На сьогодні сільськогосподарське машинобудування розглядається як комплекс, від діяльності якого залежить конкурентоспроможність сільськогосподарських товарів як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Так, у Концепції Державної програми економічного і соціального розвитку України на 2012 рік зокрема зазначається, що “підвищення конкурентоспроможності агропромислового комплексу передбачається досягти через ... оновлення парку сільськогосподарської техніки шляхом забезпечення розвитку вітчизняного сільськогосподарського машинобудування” [11].

Разом із тим, аналіз статистичних даних основних показників діяльності підприємств сільськогосподарського машинобудування та їх інноваційної активності, свідчить про те, що підприємствам даної галузі доводиться працювати в складних і мінливих умовах зовнішнього середовища. Про існування зазначених проблем переконливо свідчить динаміка кількості інноваційно-активних підприємств машинобудування (табл. 1).

Таблиця 1 – Динаміка кількості інноваційно-активних підприємств Кіровоградської області

Показники	Роки				
	2005	2007	2008	2009	2010
Промисловість	37	39	39	32	37
Темп зміни кількості промислових підприємств, %	-	5,4	0	-18,0	15,6
Машинобудування	10	12	12	13	13
Темп зміни кількості підприємств машинобудування, %	-	20,0	0	8,3	0
Виробництво машин та устаткування	3	7	8	9	10
Темп зміни кількості підприємств машин та устаткування, %	-	133,3	14,3	12,5	11,1

Розраховано за [3]

Однією з причин такого стану є слабкість державної політики в науково-технологічній та інноваційній сферах, зокрема недоліки у визначенні державних пріоритетів, незадовільний рівень реалізації програм інноваційного розвитку. Так, Верховною Радою України прийнято Закон “Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу” [5], а Кабінетом Міністрів – більше 10 постанов та розпоряджень з питань розвитку машинобудування для АПК. Але рівень виконання прийнятих актів не перевищує 13-14%, що веде до подальшого занепаду вітчизняного машинобудування, технічної залежності АПК України від іноземних фірм, втрати вітчизняного та виробничого потенціалу, відтоку з економіки України значних коштів, зростання безробіття.

Інша проблема, яка стоїть перед розвитком машинобудівного комплексу це те, що основні потреби в обладнанні та в машинобудівній продукції загалом Україна забезпечує не за рахунок національного виробництва, а за рахунок імпорту. Ступінь експортної орієнтованості машинобудування можна визначити за допомогою таблиць витрати-випуск України в цінах споживачів. Так, частина експорту у випуску за період 2001-2008 років становила: 2001 – 45,6%, 2004 – 50,5%, 2006 – 31,9%, 2007 – 32,2%, 2008 – 32,7%. Отже, відбулося зниження частки експорту у випуску, що свідчить про втрачання вітчизняними виробниками позицій на зовнішніх ринках. При цьому частка імпортованих товарів за даний період становить: 2001 – 54,5%, 2004 – 57,8%, 2006 – 50,1%, 2007 – 50,1%, 2008 – 51,2%. Тобто переважна частка попиту на ринку покривається за рахунок імпорту [10]. Проведений аналіз експортної та імпоротної позицій машинобудівного комплексу за період 2005-2009 рр. за товарними групами показує від’ємне торговельне сальдо.

Одна з причин низької інноваційної активності галузі машинобудування – це недостатні обсяги фінансування. З одного боку, здійснення інноваційної діяльності власними силами надає підприємствам можливість не залежати від провідних фірм, які під гаслом експорту нових технологій насправді передають морально застарілі розробки. З іншого боку, гостра нестача власних коштів гальмує процес впровадження інновацій у виробництво. За 2002-2007 рр. інвестиції в основний капітал галузі збільшувалися, окрім 2005 року. В 2008 році падіння інвестицій в основний капітал склало 5,9%, за січень-вересень 2009 р. скорочення обсягів інвестицій на підприємствах машинобудування становило 53,7% [4]. Відношення інвестицій в основний капітал до основних засобів за період 2000-2009 рр. фактично було найнижчим по промисловості. В умовах нестачі власних коштів підприємства не можуть повною мірою реалізовувати масштабні інноваційні проекти зі значним ступенем новизни продукції. Перспективні проекти розвитку залишаються поза увагою підприємств або в очікуванні інвестування. Нестачу коштів для фінансування інновацій через прямі інвестиції до статутних фондів компаній може заповнити венчурний капітал. Корпоративний венчуринг широко застосовують у закордонних країнах, де реалізація інноваційної політики корпоративного венчурингу сприймається багатьма країнами як ефективний засіб досягнення стратегічних цілей. У 2005 р. загальний обсяг залученого венчурного капіталу у США склав більше 23 млрд. дол. США, в Європі – більше 5 млрд. дол. США, з них Великою Британією залучено 822,7 млн. дол. США, Францією – 461,1 млн. дол. США, Німеччиною – 311,8 млн. дол. США, Швецією – 155,4 млн. дол. США, Данією – 167,8 млн. дол. США [10].

Наявність негативних тенденцій підтверджує і показник чисельності фахівців, які виконують наукові та науково-технічні роботи. Їх кількість в галузі технічних наук становила: у 1995 р. – 129499 осіб, а у 2005 р. – 54782 особи, тобто, за цей період вона скоротилась у 2,4 рази. Разом з тим загальна чисельність фахівців, які виконують наукові та науково-технічні роботи саме з технічних наук свідчить про прогресуюче

звуження можливостей трансферу технологій, а відтак – все більше віддалення України від економіки знань, яка стрімко набирає обертів у розвинених країнах.

Також одним із вагомих чинників інноваційної діяльності є надходження заявок на видачу охоронних документів та використання об'єктів промислової власності і раціоналізаторських пропозицій. Як у економіці країни в цілому, так і в промисловості, цей показник має тенденцію до зменшення. Це особливо помітно, якщо ці обсяги порівняти з аналогічним показником 1990 року: станом на 2005 р. (5127 чол.) цей показник у машинобудуванні становив лише 1,8 % від максимального рівня до 1990 р. (284755 чол.), при чому частка машинобудування в економіці за цим показником до 1990 р. становила 27,7%, а нині – лише 12,1% [3].

Висновки. За результатами проведених досліджень можна зробити висновок про те, що стан, в якому знаходиться галузь сільськогосподарського машинобудування, є критичним та потребує докорінної реформації. Для поліпшення інвестиційно-інноваційної діяльності необхідно покращити проектну справу, виходячи з того, що якість проектування залежить не лише від якості техніки, а й від підтримки та забезпечення його реалізації з боку держави.

Переважає частка попиту на ринку на товари машинобудування покривається за допомогою імпорту, отже, актуальним є застосування механізмів імпортозаміщення та відповідне зниження чутливості української економіки до цінових тенденцій зовнішніх ринків. Забезпечення фінансовими ресурсами інноваційної діяльності для машинобудівних підприємств є ще більш важливою, ніж інвестиції в основний капітал. Утворюється замкнутий цикл: конкурентоспроможність машинобудівні підприємства можуть підвищити лише за рахунок активізації інноваційної діяльності, але для фінансування останньої необхідно успішно функціонувати на ринку, так як фінансове забезпечення підприємство отримує за рахунок власних джерел. Тому для прискорення технологічних нововведень в машинобудуванні доцільним є використання корпоративного венчурингу (партнерства між великими та малими підприємствами).

Також необхідно налагодити зв'язок між наукою і виробництвом, оскільки в результаті його розриву підприємства вичерпали конкурентний потенціал розвитку своєї продукції. Окрім цього, через неспроможність української науки забезпечити постійне генерування потоку науково-технічних інновацій, а виробництва – опанувати та поширити нові технології, відбувається об'єктивне відторгнення економічних перетворень. Необхідно також реформувати патентне законодавство України, посилити захист вітчизняних суб'єктів, скасувати оплату заявок і витрат на патентування винаходів вітчизняних заявників, забезпечити повноту та охорону їхніх прав та інтересів.

Список літератури

1. Міністерство аграрної політики України. Панорама аграрного сектору України. – К., 2009. – 8 с.
2. Статистичні щорічники України за 2000-2010 рр. [Електронний ресурс]. – доступний з <http://ukrstat.gov.ua>
3. Інноваційна діяльність в Кіровоградській області [Електронний ресурс]. – доступний з <http://kirstat.kr.ua>
4. Державна програма розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу на 2007-2010 роки // Офіц. вісн. України від 12.10.2007р., №74. – С. 31.
5. Закон України “Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування агропромислового комплексу” // Відомості Верховної Ради України від 07.02.2002 р. Закон № 3032-III. – 2002. – Ст.167.
6. Ситник В.П. Реалізація державної технічної політики з переоснащення машинно-тракторного парку // Вісник аграрної науки. – 2008. – №7. – С. 5-7.
7. Про затвердження Державної програми розвитку машинобудування на 2006-2011 рр.: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2006 р. № 516 // <http://zakon.rada.gov.ua/>.

8. Моніторинг макроекономічних та галузевих показників//Міністерство економіки. – серпень – 2009.
9. Инвестиции в глобальные инновации [Електронний ресурс]. – доступний з <http://russba.ru>.
10. Машинобудування в Україні: тенденції, проблеми, перспективи / Під заг. ред. чл.-кор. НАН України Б.М. Данилишина. – Ніжин: ТОВ “Видавництво “Аспект-Поліграф”, 2007 – 308 с.
11. Концепція Державної програми економічного і соціального розвитку України на 2012 рік [Електронний ресурс]. – доступний з <http://rada.gov.ua>

О. Заярнюк, М. Староста

Иновационная деятельность предприятий сельскохозяйственного машиностроения: тенденции проблемы, перспективы

Статья посвящена исследованию состояния инновационной деятельности предприятий сельскохозяйственного машиностроения. Проанализированы особенности современного этапа развития предприятий сельскохозяйственного машиностроения. Предложены пути повышения инновационной активности предприятий сельскохозяйственного машиностроения.

О. Zaiarniuk, M. Starosta

Innovative activity of agricultural machinebuilding enterprises: tendencies, problems, prospects

The article is devoted research of the state of agricultural machinebuilding enterprises innovative activity. The features of the modern stage of agricultural machinebuilding enterprises development are analysed. The ways of innovative activity increase of agricultural machinebuilding enterprises are offered.

Одержано 29.03.12

УДК 657.375.1

Я.О. Чадай, ст. гр. ОА-11М

Кіровоградський національний технічний університет

Проблеми обліку основних засобів та шляхи їх вдосконалення

В статті описано переваги та недоліки обліку основних засобів, запропоновано шляхи поліпшення щодо обліку та амортизації основних засобів, а також визначено відмінності бухгалтерського і податкового обліку та проблеми їх ведення на підприємстві.

основні засоби, амортизація, облік, положення стандарти бухгалтерського обліку, План рахунків бухгалтерського обліку

Підвищення ефективності використання основних засобів підприємств є одним з основних питань у період переходу до ринкових відносин. Від вирішення цієї проблеми залежить фінансовий стан підприємства, конкурентоспроможність його продукції на ринку.

Тому актуальним питанням на сучасному етапі розвитку бухгалтерського обліку визначити шляхи удосконалення обліку основних засобів на підприємствах.

В обліку основних засобів використовують різні методи. Їх різноманіття зумовлює потребу в розгляді їх сутності, переваг і недоліків. Питання вдосконалення методів обліку основних засобів вивчали такі вчені, як: Лінник В.Г., Зюкова М.М., Задорожній З., Панасенко А.П. [4, с.407] та ін.